SPRAWDZIAN · WOS

Sprawdzian z dobra wspólnego

Grupa A

WOS: dobro wspólne, zasady ustrojowe i teoria dóbr

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 22

10 zadań, 22 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Zjawisko polegające na nadmiernej eksploatacji zasobu, z którego korzysta wiele podmiotów, bo żaden z nich nie ponosi pełnych kosztów tej eksploatacji (np. przełowienie mórz), określa się mianem:

(A) pozytywnego efektu zewnętrznego
(B) tragedii wspólnego pastwiska
(C) asymetrii informacji rynkowej
(D) efektu gapowicza (free rider)

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Koncepcja dobra wspólnego (bonum commune) w myśli politycznej i społecznej oznacza przede wszystkim:

(A) całkowite podporządkowanie interesu jednostki interesom aparatu państwowego
(B) maksymalizację PKB kraju bez względu na podział korzyści między obywatelami
(C) ogół warunków życia społecznego umożliwiających jednostkom i grupom pełniejszy dostęp do własnego rozwoju
(D) zasadę równego podziału wszystkich dóbr materialnych między obywateli bez wyjątku

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–2 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących dóbr publicznych.

1. Obrona narodowa jest przykładem dobra klubowego, bo korzystają z niej wyłącznie płatnicy podatków.	**P**	**F**
2. Dobro publiczne czyste cechuje się wykluczalnością i rywalizacją w konsumpcji.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj obowiązek obywatelski do artykułu Konstytucji.

1. Wierność RP i troska o dobro wspólne	...	A. Art. 85
2. Ponoszenie ciężarów publicznych (podatki)	...	B. Art. 83
3. Przestrzeganie prawa RP	...	C. Art. 84
4. Obrona Ojczyzny	...	D. Art. 82

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj zasadę ustrojową do jej opisu.

1. Solidarność	...	A. przekazywanie decyzji na możliwie najniższy szczebel zdolny do ich realizacji
2. Subsydiarność	...	B. proporcjonalne rozdzielanie korzyści i ciężarów między wszystkich członków społeczeństwa
3. Dialog społeczny	...	C. wzajemna odpowiedzialność i wsparcie między członkami społeczeństwa, szczególnie wobec najsłabszych
4. Sprawiedliwość społeczna	...	D. negocjacje i uzgodnienia między rządem, pracodawcami i związkami zawodowymi

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–2 pkt)

Uzupełnij zdania. Sytuacja, gdy producent narzuca koszty osobom trzecim bez rekompensaty, to (1) _____ efekt zewnętrzny. Gdy działania jednego podmiotu przynoszą korzyści osobom trzecim bez ich udziału w transakcji, mówimy o (2) _____ efekcie zewnętrznym.

(1) do wyboru: negatywny / symetryczny / pośredni / neutralny
(2) do wyboru: pośredni / neutralny / pozytywny / asymetryczny

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, czym jest społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR) i podaj jeden przykład.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Wyjaśnij pojęcie „dobro wspólne" w świetle art. 1 Konstytucji RP. Podaj dwa przykłady działań na rzecz dobra wspólnego.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega zjawisko efektu gapowicza (free rider problem) w kontekście finansowania dóbr publicznych. Podaj jeden przykład tego zjawiska.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega tzw. problem gapowicza (free-riding) w kontekście finansowania dóbr wspólnych. Podaj jeden przykład tego zjawiska.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/wos/dobro-wspolne